

Algemene Verzekeringsvoorwaarden Motorrijtuigen**Artikel 1 Begripsomschrijvingen**

- 1. Motorrijtuig**
  - a. het op het polisblad omschreven motorrijtuig;
  - b. een vervangend motorrijtuig van een gelijkwaardig type en met een gelijkwaardige cilinderinhoud als het verzekerde motorrijtuig en die aan een ander toebehoort omdat dit artikel onder lid 1a bedoelde motorrijtuig door een verzekerde gebeurtenis tijdelijk niet beschikbaar is.
- 2. Verzekerden**
  - a. de verzekeringnemer;
  - b. de eigenaar, de bezitter, de houder, de passagiers en de gemachtigde bestuurder;
  - c. de werkgever van de in dit artikel onder lid 2a en 2b genoemde personen indien deze krachtens het burgerlijk recht aansprakelijk is voor de schade die door één van hen is veroorzaakt.

Artikel 2 Algemeen

- 1. Algemene Verzekeringsvoorwaarden**

Indien en voor zover hiervan in onderhavige voorwaarden niet uitdrukkelijk wordt afgeweken, zijn de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, die worden geacht één geheel met onderhavige voorwaarden uit te maken, van toepassing.
- 2. Verwijzing**

Verwijzing vindt uitsluitend plaats naar artikelen van onderhavige voorwaarden, tenzij anders aangegeven.
- 3. Verzekeringsgebied**

Het verzekeringsgebied omvat alle landen die zijn vrijgegeven op het internationaal verzekeringsbewijs (groene kaart).
- 4. Gedekt risico**

De verzekering geeft dekking voor de op het polisblad vermelde risico's en condities ter zake van gebeurtenissen waarvan de oorzaak is gelegen op een tijdstip na de aanvang en binnen de geldigheidsduur van de productmodule.
- 5. Einde van de verzekering**

In aanvulling op het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden eindigt de verzekering, terstond:

  - a. zodra het motorrijtuig voorzien wordt van een buitenlands kenteken;
  - b. zodra de verzekeringnemer of -na zijn overlijden- zijn erfgenamen ophouden belang te hebben bij het motorrijtuig en de feitelijke macht erover verliezen.

Per eerstkomende contractsvervaldatum:

  - c. indien verzekeringnemer verhuist naar het buitenland;
  - d. indien het motorrijtuig gewoonlijk in het buitenland gestald wordt.

De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar van verhuizing dan wel stalling van het motorrijtuig in het buitenland ten spoedigste, maar in elk geval tenminste dertig dagen voor contractsvervaldatum op de hoogte te stellen.
- 6. Zekerheidstelling**

Indien ter waarborging van de rechten van de benadeelde door een overheid het stellen van een zekerheid wordt verlangd om de invrijheidstelling van een verzekerde te verkrijgen en/of indien de opheffing van een op het motorrijtuig gelegd beslag slechts tegen zekerheidstelling is te verkrijgen, zal de verzekeraar de zekerheid verstrekken tot ten hoogste € 45.400,- per gebeurtenis, mits de verzekerde te wiens behoeve de zekerheid dient te worden gesteld jegens de verzekeraar ter zake van dezelfde gebeurtenis aanspraak op dekking heeft.

De verzekerde is verplicht de verzekeraar te machtigen over de zekerheidstelling te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en alle medewerking te verlenen om terugbetaling te verkrijgen. Geen waarborgsom wordt voorgeschoten, indien deze (mede) wordt verlangd wegens overtreding van in- en uitvoerbepalingen of van belastingwetten.
- 7. Hulp aan gewonden**

De verzekering dekt de kosten van herstel en/of reiniging van bekleding van het verzekerde motorrijtuig ten gevolge van het plaats bieden aan personen die bij een ongeval gewond zijn geraakt.
- 8. Alarmcentrale**

Uitsluitend indien de verzekering betrekking heeft op een personenauto, een bestelauto waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen niet meer dan 3500 kg bedraagt of een motorrijwiel waaraan al of niet een object is aangekoppeld:

  - a. waarborgt de verzekeraar de verlening van de alarmservice doch heeft de verzekeraar de op de groene kaart vermelde hulporganisatie met de uitvoering belast;
  - b. hebben de verzekerden uitsluitend recht op hulpverlening indien zij zich in verbinding stellen met de (op de groene kaart vermelde) hulporganisatie.
- 9. Hulpverlening binnenland**
  - a. De verzekerde heeft recht op hulpverlening, indien:
    1. het motorrijtuig en/of het aangekoppelde object ten gevolge van een ongeval niet meer kan rijden of ten gevolge van diefstal niet meer beschikbaar is, en/of
    2. de bestuurder ten gevolge van een ongeval of ziekte niet meer in staat is het motorrijtuig te besturen en geen van de in- en opzittenden het besturen redelijkerwijs kan overnemen.
  - b. De hulpverlening - mits voldaan aan het gestelde in dit artikel lid 8 - na een ongeval of diefstal in Nederland omvat:
    1. het bewaken, slepen, stallen en vervoer van de personenauto, de bestelauto of het motorrijwiel en/of aangekoppelde object naar één door de verzekerde aan te geven adres binnen Nederland;
    2. gelijktijdig vervoer van de bestuurder en de passagiers naar één door de verzekerde aan te geven adres binnen Nederland.

Voor de hulpverlening binnenland geldt dat indien het motorrijtuig en/of aangekoppeld object binnen dertig dagen na diefstal wederom ter beschikking komt, de verzekeringnemer recht heeft op vergoeding ter zake van de kosten verbonden aan het bewaken, slepen, stallen en vervoer van het verzekerde voertuig naar één door hem aan te geven adres in Nederland.

10. Hulpverlening buitenland

- a. De verzekerde heeft recht op hulp, onder de hierna genoemde voorwaarden, indien:
1. het motorrijtuig en/of het aangekoppelde object ten gevolge van een ongeval of pech niet meer kan rijden of ten gevolge van diefstal niet meer beschikbaar is, en/of
  2. de bestuurder ten gevolge van een ongeval of ziekte niet meer in staat is het motorrijtuig te besturen en geen van de in- en opzittenden het besturen redelijkerwijs kan overnemen.
- b. In het buitenland omvat de hulpverlening - mits voldaan aan het gestelde in dit artikel lid 8 -:
1. het vergoeden van de noodzakelijke kosten van bergen en slepen van het motorrijtuig en/of het aangekoppelde object naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden beoordeeld en/of hersteld;
  2. het vervoer van het motorrijtuig en/of het aangekoppelde object naar een door de verzekeringnemer te bepalen adres in Nederland;
  3. in geval van vervoer van het motorrijtuig tevens het vervoer van de passagiers naar één door de verzekerde aan te geven adres in Nederland.
- c. In geval van vervoer vanuit het buitenland naar Nederland moet zijn voldaan aan onderstaande voorwaarden:
1. het motorrijtuig en/of het aangekoppelde object kan niet binnen vier werkdagen, eventueel middels noodreparatie, zodanig gerepareerd worden dat de terugreis op een technisch verantwoorde manier kan plaatsvinden;
  2. de kosten van vervoer naar Nederland zijn lager dan de waarde van het verzekerde motorrijtuig of het aangekoppeld object.
- Als de vervoerskosten hoger zijn, dan worden de kosten vergoed van invoering of vernietiging van het beschadigde verzekerde motorrijtuig of het aangekoppeld object in het desbetreffende land. In dat geval bestaat er ook recht op vervoer van de reisbagage naar Nederland, alsmede vergoeding van de terugreiskosten, als op grond van het bepaalde in dit lid onder a niet met het motorrijtuig kan worden teruggereisd.
- Voor de hulpverlening in het buitenland geldt dat indien het motorrijtuig en/of aangekoppelde object binnen dertig dagen na diefstal wederom ter beschikking komt, de verzekeringnemer recht heeft op vergoeding ter zake van de kosten verbonden aan het bewaken, slepen, stallen en vervoer van het verzekerde voertuig naar één door hem aan te geven adres in Nederland.

11. Samenloop

Indien de risico's als omschreven in lid 6 tot en met lid 10 van dit artikel ook zijn gedekt onder een polis bij een andere verzekeraar of daaronder gedekt zouden zijn, indien deze dekking niet zou hebben bestaan, dan loopt deze dekking slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere polis is verleend, of verleend zou zijn, indien deze dekking niet zou hebben bestaan.

12. Hulpverlening

- a. Er bestaat geen recht op hulpverlening en de verzekeraar zal de kosten niet vergoeden die verband houden met de ten onrechte verleende assistentie, indien de hulporganisatie redelijkerwijs tot het oordeel kan komen dat de verzekerde een oneigenlijk gebruik maakt van de voorzieningen waarop hij krachtens deze voorwaarden een beroep kan doen, dan wel tracht om daarvan oneigenlijk gebruik te maken.
- b. Indien ten onrechte een beroep op de hulpverlening is gedaan, is de verzekeraar gerechtigd de door haar betaalde kosten terug te vorderen van de verzekerde(n). Dit zal ook geschieden indien de productmodule is beëindigd.

Artikel 3 Premievaststelling**1. Premiebepalende factoren**

- a. premie wordt afhankelijk van de dekking onder meer bepaald aan de hand van:
1. de cilinderinhoud van het motorrijtuig;
  2. de cataloguswaarde van het motorrijtuig;
  3. de woonplaats/plaats van vestiging van de verzekeringnemer;
  4. de leeftijd van de regelmatige bestuurder;
  5. het met het motorrijtuig te rijden aantal kilometers per jaar;
  6. de aard van het gebruik van het motorrijtuig;
  7. het aantal schadevrije jaren te bepalen door het verschil tussen de werkelijke trede op de bonus-malusladder en de trede van inschaling.
- b. Indien zich een wijziging voordoet in de hiervoor onder lid a. genoemde gegevens, dient de verzekeringnemer binnen dertig dagen daarvan aan de verzekeraar schriftelijk mededeling te doen. Voor zover nodig zal de premie, eventueel door middel van gewijzigde inschaling op de bonus-malusladder per de eerstkomende premievervaldatum worden herzien.
- c. Indien de verzekeraar een onjuistheid in de hiervoor onder lid a. genoemde gegevens constateert, heeft de verzekeraar het recht de premie en de voorwaarden, na kennisgeving aan de verzekeringnemer en eventueel met terugwerkende kracht, aan te passen.
- d. De verzekeraar heeft het recht de vergoeding van schade en kosten te verminderen in verhouding van de betaalde premie tot de premie zoals deze na de hieronder bedoelde verhoging zou zijn geweest, indien bij schade blijkt dat de verzekeringnemer de onder lid a. genoemde gegevens niet juist heeft verstrekt, of niet heeft voldaan aan de onder lid b. genoemde verplichting terwijl de verzekeraar een hogere premie zou hebben berekend indien de onder lid a. genoemde gegevens juist waren verstrekt, dan wel de premie zou hebben verhoogd indien hij wel aan de onder lid b. genoemde verplichting zou hebben voldaan.

2. Bonus-malusregeling

De korting of toeslag is uitsluitend van toepassing op de premie voor de aansprakelijkheids- en/of (bepaalde)cascoddekking. Bij aanvang van de verzekering wordt de hoogte van de trede op de bonus-malusladder onder andere bepaald door de in artikel 3 lid 1a genoemde factoren. Na ieder verzekeringsjaar wordt, voor zover de verzekering ten minste zes maanden van kracht is geweest, op de premie voor de aansprakelijkheids- en/of (bepaalde) cascoddekking een korting verleend waarvan de hoogte afhankelijk is van het aantal schadeveroorzakende gebeurtenissen die zich in het voorafgaande verzekeringsjaar hebben voorgedaan.

Bonus-malustrede	% korting/toeslag	Nieuwe bonus-malustrede na:			
		geen schade	1 schade	2 schaden	3 of meer schaden
17	-75	17	13	9	1
16	-75	17	12	8	1
15	-75	16	11	7	1
14	-75	15	10	6	1
13	-75	14	9	5	1
12	-70	13	8	4	1
11	-65	12	7	3	1
10	-60	11	6	3	1
9	-55	10	5	2	1
8	-50	9	5	2	1
7	-45	8	4	2	1
6	-35	7	3	1	1
5	-25	6	3	1	1
4	-15	5	2	1	1
3	0	4	1	1	1
2	+15	3	1	1	1
1	+30	2	1	1	1

3. Gebeurtenissen zonder gevolgen voor de bonus-malusregeling

De verzekeringnemer behoudt recht op premiekorting indien de verzekeraar:

- het uitgekeerde bedrag ten volle heeft verhaald;
- uitsluitend vanwege het bestaan van een schaderegelingovereenkomst met een andere verzekeraar een schade-uitkering aan deze andere verzekeraar heeft moeten doen dan wel dat het aan de verzekeringnemer uitgekeerde bedrag niet of slechts ten dele heeft kunnen verhalen;
- een uitkering verricht op basis van de dekking onder zekerheidstelling, hulp aan gewonden, alarmcentrale en alarmservice, zoals omschreven in artikel 2 lid 6 t/m 10;
- een schade door brand, blikseminslag, bluswater, kortsluiting, ontploffing en zelfontbranding, zoals omschreven in artikel 2 lid 1c van de voorwaarden Cascoverzekering Motorrijtuigen heeft vergoed;
- ten gevolge van verleende schadevergoeding op basis van nieuwwaarde als bedoeld in artikel 5 lid 2a voorwaarden Cascoverzekering Motorrijtuigen het uitgekeerde bedrag niet ten volle heeft kunnen verhalen;
- een schade heeft uitgekeerd op grond van de beperkte cascodekking.

Artikel 4 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden is van de verzekering uitgesloten:

1. Niet-verzekerde bestuurder

de schade, indien de bestuurder:

- niet door of namens de verzekeringnemer gemachtigd was het motorrijtuig te besturen of te bedienen;
- onder zodanige invloed van alcoholhoudende dranken en/of enig bedwelmend of opwekkend middel of geneesmiddel verkeerde, dat hij niet in staat kon worden geacht het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel dat hem dit door de wet of overheid is of zou zijn verboden, dan wel indien de bestuurder geweigerd heeft mee te werken aan een ademtest, bloed- of urineproef of enig ander onderzoek door daartoe bevoegde overheidsbeambten;
- niet bevoegd was het motorrijtuig te besturen of te bedienen krachtens een wettelijke bepaling;
- niet in het bezit was van een geldig en voor het besturen van het desbetreffende type motorrijtuig, al dan niet met aanhangwagen, voorgeschreven rijbewijs, tenzij slechts verzuimd was het rijbewijs te verlengen en de geldigheid minder dan twaalf maanden was verlopen,

evenwel met dien verstande dat de dekking voor de verzekeringnemer van kracht blijft, indien hij aannemelijk maakt dat de in dit artikel omschreven omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake geen verwijt treft.

2. Niet verzekerd gebruik

de schade ontstaan tijdens het gebruik van het motorrijtuig voor:

- verhuur en/of leasing;
- les- en examenrijden;
- vervoer van zaken en/of personen tegen betaling, waaronder niet wordt begrepen particulier gebruik tegen tegemoetkoming in de kosten of op basis van wederkerigheid;
- deelname aan of oefenen voor (snelheids)wedstrijden of -proeven. Hieronder wordt niet verstaan de deelname aan behendigheds-, oriëntatie- en puzzelritten en vergelijkbare ritten op de openbare weg, waarbij het snelheidselement geen rol speelt.

3. Algemeen

de schade:

- door of in verband met inbeslagneming, respectievelijk in de tijd gedurende welke het motorrijtuig in beslag genomen was of op last van een overheid of instantie door haar werd gebruikt;
- bestaande in geldelijk nadeel door het gemis van het motorrijtuig;
- aan lading en bagage;
- indien het motorrijtuig als regel buiten Nederland wordt gestald, vanaf de dag van beëindiging van de verzekering als bedoeld in artikel 2 lid 5d.;
- veroorzaakt of ontstaan door het plegen van of deelneming aan een misdrijf of poging daartoe door de verzekerde.

Artikel 5 Regeling van de schade

1. Voor zover de omvang van de schade en de hoogte van de kosten niet in onderling overleg worden geregeld, zullen deze door een deskundige, aan te wijzen door de verzekeraar, worden vastgesteld, mede aan de hand van de door de verzekerde verstrekte gegevens en inlichtingen.
2. De verzekeraar verplicht zich het verschuldigde bedrag aan schade en kosten zo spoedig mogelijk na ontvangst van alle schadedocumenten te betalen. Heeft echter de schade betrekking op verlies, diefstal of verduistering, dan geldt een wachttijd van dertig dagen vanaf de dag van aanmelding van een gebeurtenis bij de verzekeraar, dit in verband met de mogelijkheid van terugkomst van het verdwenen motorrijtuig.
3. De verzekerde is verplicht, indien de verzekeraar dit wenst, alle rechten die hij ter zake van de schade tegenover anderen mocht hebben, schriftelijk aan de verzekeraar over te dragen. De verzekeraar doet afstand van zijn wettelijk recht van verhaal jegens de verzekerde, behalve indien een in artikel 4 genoemde uitsluiting ten opzichte van die verzekerde van toepassing is.
4. De verzekerde heeft niet het recht het motorrijtuig na schade aan de verzekeraar over te dragen. In geval van verlies is de verzekerde, tevens eigenaar, echter verplicht, alvorens tot uitkering van schade wordt overgegaan, het eigendom van het motorrijtuig bij akte aan de verzekeraar over te dragen. Op zijn beurt verplicht de verzekeraar zich, als het motorrijtuig terecht komt en als de verzekerde dat uitdrukkelijk wenst, het eigendom aan hem terug te geven. Heeft de schade-uitkering inmiddels plaatsgehad, dan dient de verzekeringnemer dit bedrag terug te betalen, eventueel onder aftrek van de herstellkosten van de schade die tijdens de periode van het verdwenen zijn aan het motorrijtuig is ontstaan.
5. De verzekeraar heeft de leiding in de schaderegeling en in de eventueel daaruit voortvloeiende procedures.
6. De verzekeraar is bevoegd een krachtens de WAM of soortgelijke wet te verlenen schadevergoeding, tezamen met de rente en kosten, te verhalen op de verzekeringnemer of op een andere verzekerde, die niet te goeder trouw mocht aannemen, dat zijn aansprakelijkheid door deze verzekering was gedekt, indien:
  - a. een uitsluiting van toepassing is;
  - b. schade veroorzaakt is (ook door een ander dan de verzekerde), nadat de dekking is geëindigd en de verzekeraar niet overeenkomstig artikel 4 van de Algemene Verzekeringvoorwaarden en artikel 2 lid 5 van de onderhavige voorwaarden van de beëindiging op de hoogte is gesteld.
7. Bij constatering van vermissing van een tegen diefstal verzekerd voertuig dient de verzekerde de verzekeraar onverwijld van dit feit op de hoogte te stellen.
8. De verzekerde verklaart zich akkoord met het aanmelden door de verzekeraar van de voertuiggegevens aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit (VbV), zodat door de overheid erkende particuliere organisaties door de verzekeraar ingeschakeld kunnen worden voor het terugvinden en terugbezorgen van het voertuig. De verzekerde kan ook zelf rechtstreeks de vermissing van het voertuig doorgeven aan de VbV-hulpdesk, die 24 uur per dag bereikbaar is (telefoonnummer: (071) - 364 17 77). Van de vermissing moet tevens direct aangifte bij de politie worden gedaan.

Artikel 6 Eigen risico

1. De verzekeringnemer draagt per gebeurtenis een eigen risico als vermeld op het polisblad.
2. Er geldt geen eigen risico ter zake van de dekking:
  - a. alarmservice;
  - b. zekerheidsstelling;
  - c. hulp aan gewonden;
  - d. voor schade aan ruiten die kan worden gerepareerd door middel van de kunsttharsmethode.
3. Voor schade aan ruiten geldt ingeval van vervanging een eigen risico van € 70,- per gebeurtenis.
4. Indien naast de cascoverzekering nog een andere verzekering voor het casco- of aansprakelijkheidsrisico voor het verzekerde motorrijtuig bij de verzekeraar van kracht is, draagt de verzekeringnemer per gebeurtenis slechts eenmaal het eigen risico en wel het hoogste.

Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in deze verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt deze verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (in deze voorwaarden genoemd WAM) gestelde eisen te voldoen.

Indien de aansprakelijkheid, die onder deze verzekering is gedekt, evenwel ook is gedekt onder een polis bij een andere verzekeraar of daaronder gedekt zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, dan loopt de onderhavige verzekering slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere polis is verleend, of verleend zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou bestaan.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen**1. WAM**

Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.

2. Schade

- a. Schade aan personen: schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbende, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
- b. Schade aan zaken: schade door beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van derden met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Artikel 2 Omschrijving van de dekking**1. Aansprakelijkheidsdekking**

De verzekering dekt tot ten hoogste het op het polisblad genoemde verzekerd bedrag per gebeurtenis de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade aan personen en schade aan zaken tijdens de duur van de verzekering met of door het verzekerde motorrijtuig toegebracht, anders dan bij het laden of lossen. Is in het land waar de gebeurtenis plaatsvindt en dat behoort tot het verzekeringsgebied, krachtens een met de WAM overeenkomende wet een hoger maximum verzekerd bedrag voorgeschreven, dan geldt dit hogere bedrag.

2. (Proces)kosten/rente

Boven het verzekerd bedrag worden zo nodig vergoed:

- a. de kosten van met goedvinden en op verlangen van de verzekeraar gevoerde procedures en in zijn opdracht verleende rechtsbijstand;
- b. de door de verzekerde verschuldigde wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom.

3. Schade aan andere motorrijtuigen van de verzekeringnemer

De verzekering dekt de schade met een verzekerd motorrijtuig toegebracht aan een ander aan de verzekeringnemer toebehorende motorrijtuig evenwel uitsluitend:

- a. indien de aanrijding heeft plaatsgevonden tijdens het gebruik van het verzekerde motorrijtuig op voor het openbare verkeer openstaande wegen, en
- b. de verzekeraar ook reeds gehouden was de schade te vergoeden, indien deze schade zou zijn geleden door een willekeurige derde.

Eventuele bedrijfsschade en/of waardevermindering wordt niet vergoed.

Artikel 3 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden en in de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering zijn van de verzekering uitgesloten:

1. Niet-verzekerde schade aan personen

personenschade toegebracht aan de bestuurder van het motorrijtuig dat het ongeval veroorzaakt.

2. Opzicht

de schade met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade betrekking hebbende op:

- a. het schadeveroorzakende motorrijtuig zelf;
- b. de zaken die worden vervoerd met of door het schadeveroorzakende motorrijtuig, behoudens de door de passagiers gedragen kleding en sieraden;
- c. de zaken die een verzekerde in eigendom toebehoren dan wel die hij om welke reden ook onder zich heeft.

3. Boeten en kosten

- a. boeten en geldstraffen;
- b. afkoop- en dwangsommen;
- c. gerechtskosten, die met een strafproces samenhangen behoudens de kosten als bedoeld in artikel 2 lid 2.

Artikel 4 Regeling van de schade

De verzekeraar belast zich met de regeling en vaststelling van de schade en heeft het recht de benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen.

Bestaat de te betalen schadevergoeding uit periodieke uitkeringen en is de waarde van deze uitkeringen met inachtneming van eventuele andere schadevergoedingen hoger dan het verzekerd bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van deze uitkeringen naar evenredigheid verminderd.

Artikel 5 Verhaalsrecht

Indien de verzekering nietig is of geen dekking geeft en de verzekeraar niettemin op grond van de WAM ter zake van de gebeurtenis tot schadevergoeding verplicht is, is de verzekeraar gerechtigd die schade met inbegrip van de ter zake gemaakte kosten te verhalen op die verzekerden voor wie de uitsluiting geldt.

(Beperkte) Cascoverzekering Motorrijtuigen**Artikel 1 Begripsomschrijvingen****1. Nieuwwaarde**

De op het moment van de gebeurtenis geldende prijs van een nieuw motorrijtuig van gelijk merk, model, type en uitvoering met dezelfde accessoires, vermeerderd met de kosten van aflevering.

2. Dagwaarde

De nieuwwaarde verminderd met een bedrag wegens waardevermindering door veroudering of slijtage.

3. Accessoires

De niet tot de standaarduitrusting behorende onderdelen, die aan het motorrijtuig zijn bevestigd, terwijl de (rij-) technische staat van het motorrijtuig zonder vervanging van die onderdelen of zonder het aanbrengen van één of meer aanpassingen daardoor niet wordt beïnvloed. De op het motorrijtuig aangebrachte beschildering en belettering worden tevens gezien als accessoires.

4. Contact-, voertuig sleutels en/of keycards

Alle mechanische en/of elektronische middelen die standaard bij het motorrijtuig worden geleverd en met behulp waarvan het motorrijtuig kan worden geopend en/of de motor van het motorrijtuig kan worden gestart.

5. Kentekenbewijs

Onder kentekenbewijs wordt verstaan:

- a. het papieren kentekenbewijs bestaande uit:
  1. Deel IA - Voertuigbewijs;
  2. Deel IB – Tenaamstellingsbewijs;
  3. Deel II – Overschrijvingsbewijs.
- b. de kentekencard en bijbehorende tenaamstellingscode.
- c. tijdelijk documentnummer en bijbehorende tenaamstellingscode.

Artikel 2 Omschrijving van de dekking**1. Cascodekking**

De verzekering dekt de schade aan of het verlies van het motorrijtuig ontstaan:

- a. door aanrijden, botsen, omslaan, slippen, stoten, van de weg of te water geraken;
- b. door openslaande motorkap, kofferdeksel, portieren;
- c. door bliksemingslag, bluswater, brand, kortsluiting, ontploffing en zelfontbranding;
- d. aan ruiten en andere glazen delen, een en ander ongeacht of de oorzaak van de schade terug te voeren is op een mechanisch/elektronisch dan wel een eigen gebrek aan het motorrijtuig zelf en voorts door:
  - e. de in of op motorrijtuigen vervoerde lading of bagage;
  - f. diefstal, oplichting, afpersing en verduistering, braak, joyriding, vernieling of pogingen daartoe;
  - g. aardbeving, lawine, natuurgeweld, overstroming, vloedgolf en vulkanische uitbarsting;
  - h. storm, waaronder wordt verstaan wind met een snelheid van 14 meter per seconde (windkracht 7 of hoger), door storm vallende voorwerpen, hagelstenen, acuut optredende steenslag;
  - i. dieren;
  - j. luchtvaartuigen of voorwerpen daaruit;
  - k. relletjes;
  - l. ruitbreuk of breuk van andere glazen delen;
  - m. slepen, takelen en bergen;
  - n. milieuverontreiniging ten gevolge van een plotseling onzeker voorval;
  - o. bevriezing indien rechtstreeks verband houdend met een gebeurtenis als in dit artikel omschreven;
  - p. kwaadwillige beschadiging;
  - q. ieder ander van buitenkomend onheil;
  - r. door het tanken van onjuiste brandstof.

2. Beperkte Cascodekking

De verzekering dekt de schade aan of het verlies van het motorrijtuig ontstaan:

- a. door bliksemingslag, bluswater, brand, kortsluiting, ontploffing en zelfontbranding;
- b. aan ruiten en andere glazen delen, een en ander ongeacht of de oorzaak van de schade terug te voeren is op een mechanisch/elektronisch, dan wel een eigen gebrek aan het motorrijtuig zelf en voorts door:
  - c. diefstal, oplichting, afpersing en verduistering, braak, joyriding, of pogingen daartoe;
  - d. aardbeving, lawine, natuurgeweld, overstroming, vloedgolf, vulkanische uitbarsting;
  - e. hagelstenen, storm, waaronder wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7 of hoger), alsmede door deze storm vallende voorwerpen;
  - f. botsen met dieren, voor zover de schade direct door die botsing is toegebracht;
  - g. luchtvaartuigen of voorwerpen daaruit;
  - h. relletjes;
  - i. ruitbreuk of breuk van andere glazen delen.

3. Accessoiredekking

Indien het motorrijtuig (beperkt) casco is verzekerd, dekt de verzekering de schade aan of verlies van de accessoires tot maximaal het op het polisblad genoemde bedrag aan accessoires. De in of aan het motorrijtuig separaat, niet fabrieksmatig geïnstalleerde beeld-, geluids-, telecommunicatie- en (mobiele) navigatieapparatuur behoren eveneens tot de accessoires en zijn ook verzekerd tot het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag aan accessoires, echter met een maximum van € 1.000,-. Schade aan of verlies van mobiele navigatieapparatuur is uitsluitend gedekt indien deze is ontstaan als gevolg van de evenementen, vermeld in lid 1a en 1i van dit artikel, op voorwaarde dat er tevens schade is aan het motorrijtuig. Schade aan of verlies van de aan het motorrijtuig bevestigde of daarin meegevoerde mobiele, apart van het motorrijtuig te gebruiken beeld-, geluids- en telecommunicatieapparatuur (zoals mobiele telefoons en draagbare dvd-spelers) zijn van de dekking

uitgesloten. In totaal wordt nooit meer aan accessoires uitgekeerd dan het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag voor accessoires.

4. Extra dekking

De verzekering dekt, ongeacht of daardoor het verzekerd bedrag wordt overschreden:

- a. bijdrage in averijgrosse;
- en bij een gebeurtenis als omschreven in artikel 2 lid 1 of lid 2 tevens de kosten ter zake van:
  - b. bewaking en vervoer, tenzij hiervoor reeds dekking bestaat op grond van de alarmservice;
  - c. invoerrechten indien het motorrijtuig buiten Nederland moet worden achtergelaten;
  - d. opruiming van het wrak;
  - e. schade ontstaan aan kleding en/of helm tot maximaal € 1.000,- per opzittende van een motorrijwiel, mits:
    1. het motorrijwiel volledig of beperkt casco is verzekerd;
    2. de schade is veroorzaakt door een gedekte gebeurtenis én;
    3. er tevens schade aan het motorrijwiel zelf is ontstaan.

Artikel 3 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in Algemene Voorwaarden en in de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering is van de verzekering uitgesloten de schade:

1. door slijtage;
2. door langzaam inwerkende weersinvloeden;
3. door waardevermindering;
4. die bestaat uit kosten ter herstel van een eigen gebrek van het motorrijtuig dan wel het uitsluitend gevolg is van onvoldoende onderhoud, constructie- of materiaalfouten of van het nalaten een bestaande schade aan het motorrijtuig te (laten) repareren;
5. ten gevolge van bevriezing tenzij deze het directe gevolg is van een door de onderhavige verzekering gedekte cascoschade; Indien, zo de onderhavige verzekering niet bestond, aanspraak zou kunnen worden gemaakt op vergoeding van schade op grond van enige andere verzekering of voorziening, dan wordt alleen die schade vergoed, die het bedrag van de vergoeding krachtens die andere verzekering of voorziening te boven gaat.

Artikel 4 Regeling van de schade

Onverminderd het bepaalde in de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering ter zake van regeling van de schade gelden de onderstaande bepalingen.

1. De verzekeringnemer heeft zonder voorafgaande toestemming van de verzekeraar het recht schade tot een bedrag van maximaal € 500,- exclusief btw te herstellen, doch dient dan een gespecificeerde rekening te overleggen.
2. De verzekeringnemer is voor schade boven € 500,- exclusief btw verplicht met het herstellen van de schade of verkoop van het motorrijtuig te wachten totdat overeenstemming over de omvang van de schade is bereikt.
3. De verzekeringnemer heeft, in geval van een geschil met de door de verzekeraar aangewezen deskundige, het recht eveneens een deskundige te benoemen ter vaststelling van de schade. De kosten van deze deskundige zijn voor rekening van de verzekeringnemer. Voor het geval beide deskundigen ten aanzien van het schadebedrag niet tot overeenstemming kunnen komen, benoemen zij vooraf een derde deskundige. Deze derde deskundige zal, na de beide eerder genoemde deskundigen te hebben gehoord, de omvang van de schade bindend vaststellen binnen de grenzen van de door hen vastgestelde bedragen en bepalen wie de ter zake gemaakt kosten draagt.
4. Expertise van de schade en toestemming tot herstel geschieden zonder dat de verzekeraar gehouden is tot vergoeding van een schade.
5. In geval van diefstal, vermissing, oplichting, afpersing en verduistering van het motorrijtuig:
  - a. is de verzekeraar eerst na verloop van dertig dagen nadat aangifte bij de politie en aanmelding bij de verzekeraar is geschied en het motorrijtuig nog niet feitelijk kon worden terugverkregen, verplicht het schadegeval in behandeling te nemen, evenwel met dien verstande dat, indien het motorrijtuig binnen dertig dagen na de aangiften wederom ter beschikking komt van de verzekeringnemer, de verzekeraar uitsluitend gehouden is de schade aan het motorrijtuig ontstaan tijdens het gemis hiervan, in behandeling te nemen;
  - b. wikkelt de verzekeraar de schade af indien het motorrijtuig na dertig dagen na de aangiften niet ter beschikking van de verzekeringnemer is gekomen én mits de verzekeringnemer het motorrijtuig in eigendom aan de verzekeraar heeft overgedragen.
6. De betaling van de door de verzekeraar vastgestelde schade zal zo spoedig mogelijk geschieden nadat over het recht daarop en de omvang daarvan overeenstemming is bereikt.
7. De door de verzekeraar te betalen schade wordt uitgekeerd exclusief btw indien de verzekerde gerechtigd is tot aftrek/teruggave van deze btw.
8. De uitbetaling geschiedt aan:
  - a. de verzekeringnemer;
  - b. de wettige erfgenamen indien de verzekeringnemer is overleden.
9. De verzekeringnemer is verantwoordelijk voor de vaststelling van de op het polisblad vermelde verzekerde bedragen ter zake van het motorrijtuig, het al dan niet aangekoppelde object en de accessoires op basis van de oorspronkelijke bruto-catalogusprijzen inclusief bpm en de kosten van aflevering. Indien bij een gebeurtenis blijkt dat de op het polisblad vermelde verzekerde bedragen lager zijn dan hiervoor omschreven, zal de schadeloosstelling proportioneel geschieden en wel naar verhouding tot het verzekerd bedrag dat bij het aangaan van de verzekering feitelijk verzekerd had dienen te worden.

Artikel 5 Vergoeding van de schade

1. Beschadiging

- a. De verzekeraar vergoedt de reparatiekosten tot ten hoogste 2/3 van de ten tijde van de schadeveroorzakende gebeurtenis geldende dagwaarde.

- b. Indien de reparatiekosten meer bedragen dan 2/3 van de dagwaarde dan is er sprake van totaalverlies en zal de schade worden vastgesteld zoals omschreven in lid 2 en 3 van dit artikel.

2. Vaststelling van de waarde bij totaalverlies**a. Nieuwwaarde/afschrijving**

Indien:

1. het motorrijtuig nieuw was op de datum van afgifte van deel 1 van het oorspronkelijk kentekenbewijs;
  2. het motorrijtuig een motorrijwiel betreft die strikt privé, dan wel, indien meeverzekerd, voor les- en examenrijden wordt gebruikt;
  3. het motorrijtuig volledige casco is verzekerd en geen vervangend motorrijtuig betreft;
  4. de catalogusprijs inclusief accessoires en speciale voorzieningen voor een motorrijwiel niet hoger is dan € 20.000,-;
  5. de verzekeringnemer de eerste eigenaar van het verzekerde motorrijtuig is;
  6. het motorrijtuig op het moment van de gedekte gebeurtenis niet ouder is dan achtenveertig maanden,
- wordt als waarde voor de schadevergoeding aangehouden:

- a. indien het motorrijtuig jonger is dan twaalf maanden te rekenen vanaf de datum van afgifte van het oorspronkelijke kentekenbewijs, de waarde van een nieuw motorrijtuig van hetzelfde merk, type en uitvoering als het verzekerde motorrijtuig. Bovenstaande is niet van toepassing indien naar het oordeel van de deskundige geen vergelijkbaar type en uitvoering leverbaar is. In dat geval zal een deskundige de waarde vaststellen;
- b. indien het motorrijtuig ouder is dan twaalf maanden te rekenen vanaf de datum van afgifte van het oorspronkelijke kentekenbewijs, een bedrag overeenkomende met de hierboven bedoelde nieuwwaarde evenwel voor iedere maand dat het motorrijtuig ouder is dan twaalf maanden verminderd met:
  1. 2% gedurende het tweede jaar;
  2. 1¼% gedurende het derde jaar;
  3. 1% gedurende het vierde jaar.

Op de schade-uitkering zal de waarde van de restanten in mindering worden gebracht.

b. Dagwaarde

Indien het motorrijtuig niet valt onder de regeling als vermeld in artikel 5 lid 2 sub a of ouder is dan achtenveertig maanden te rekenen vanaf de datum van afgifte van het oorspronkelijke kentekenbewijs, zal de dagwaarde van het motorrijtuig op het moment van de schadeveroorzakende gebeurtenis worden vergoed, evenwel verminderd met de waarde van de restanten.

3. Overdracht motorrijtuig

Bij schadevergoeding in geval van totaalverlies van het motorrijtuig behoudt de verzekeraar zich het recht voor het wrak over te doen dragen aan een door hem aan te wijzen partij. De uitkering van de schadepenningen zal niet eerder plaatshebben dan nadat de verzekeraar in het bezit is gekomen van alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs.

4. Extra vergoeding

Als uitbreiding op de dekking zoals omschreven in artikel 2 lid 1 (casco dekking) en lid 2 (beperkte casco dekking) worden van het verzekerde motorrijtuig vergoed:

a. de gemaakte kosten van aanschaf van:

1. nieuwe kentekenbewijzen;
2. contact- en voertuigsleutels;
3. en/of keycards.

b. de kosten van het inlezen van de nieuwe contact- en voertuigsleutels en/of keycards, of – als dit niet mogelijk is – vervanging van het contactslot van het verzekerde motorrijtuig.**c. de kosten ter zake het vervangen het contactslot, alle voertuigsloten en het omcoderen van de startonderbreker, alleen indien er sprake is van:**

1. diefstal van sleutels na braak aan het pand of woonhuis waarin de sleutels zich ten tijde van het evenement bevonden;
2. afpersing die leidt tot het verloren raken van sleutels;
3. oplichting die leidt tot het verloren raken van sleutels.

De diefstal, afpersing of oplichting dient aannemelijk te worden gemaakt door inzending van een afschrift van proces verbaal van aangifte bij de politie. Vermissing van sleutels en/of keycards is uitgesloten van de dekking. Bij vervanging van voertuig- en/of contactslot geldt een maximum uitkering van € 500,- per gebeurtenis.

Ongevallenverzekering voor In- en Opzittenden

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Verzekerden

Degenen die zich met toestemming van de verzekeringnemer bevinden op de zitplaatsen van het motorrijtuig voor zover dit daartoe volgens wettelijke bepalingen en maatstaven is ingericht, dan wel:

- a. in-, op-, uit- of afstappen;
- b. gedurende de rit - langs de weg - aan het motorrijtuig een noodreparatie verrichten of daarbij behulpzaam zijn, of het betreffende voertuig vullen met brandstof.

2. Ongeval

Een gebeurtenis die verband houdt met de deelname van verzekerde aan het verkeer met het motorrijtuig en die medisch aantoonbaar leidt tot lichamelijk letsel en/of de dood als gevolg van een van buiten komende, plotselinge, onvrijwillige, gewelddadige inwerking op het lichaam van een verzekerde.

Onder ongeval wordt tevens verstaan:

- a. verdrinking;
- b. binnenkrijgen van ziektekiemen door onvrijwillige val in water of in enige andere vloeibare of vaste stof;
- c. verstikking;
- d. bevrozing;
- e. blikseminslag, elektrische ontlading;
- f. zonnesteek;
- g. verbranding;
- h. acute vergiftiging door het ongewild binnenkrijgen van gassen/dampen van vaste of vloeibare stoffen (niet zijnde virussen of bacteriële ziektekiemen);
- i. verergering of complicaties als rechtstreeks gevolg van eerstehulpverlening of medische behandeling van ongevalsletsel;
- j. wondinfectie en bloedvergiftiging rechtstreeks verband houdend met een ongeval, voor zover medisch komt vast te staan dat de uit deze oorzaken voortkomende dood of het lichamelijk letsel zijn oorsprong vindt in de deelname aan het verkeer, die heeft geleid tot de aan verzekerde met het motorrijtuig overkomen gebeurtenis.

3. Uitkeringsgerechtigden

- a. Voor de uitkering bij overlijden: de wettige echtgeno(o)t(e) van de verzekerde bij ontstentenis hiervan: de wettige erfgenamen.
- b. Voor de overige uitkeringen: de verzekerde. De Staat der Nederlanden wordt niet als erfgenaam aangemerkt.

Artikel 2 Omschrijving van de dekking

1. In geval van overlijden

- a. Verzekerd bedrag
De verzekering keert uit tot het op het polisblad genoemde verzekerd bedrag wegens overlijden als rechtstreeks gevolg van een aan de verzekerde binnen de geldigheidsduur van de verzekering overkomen verkeersongeval.
- b. Leeftijdsgelinkte uitkering
In geval van overlijden van een verzekerde jonger dan achttien of ouder dan zeventig jaar bedraagt de uitkering € 3.400,-.
- c. Voorafgaande uitkering
Indien voor dezelfde verzekerde voor hetzelfde ongeval reeds een uitkering voor blijvende invaliditeit heeft plaatsgehad, zal deze uitkering op de uitkering wegens overlijden in mindering worden gebracht.

2. In geval van blijvende invaliditeit

- a. Verzekerd bedrag
  1. De verzekering keert uit voor een aan de mate van invaliditeit gerelateerd gedeelte van het op het polisblad genoemde verzekerd bedrag wegens blijvende invaliditeit als rechtstreeks gevolg van een aan de verzekerde binnen de geldigheidsduur van de verzekering overkomen ongeval.
  2. In afwijking van het in dit artikellid onder a1 bepaalde wordt van het verzekerde bedrag uitgekeerd:

Bij algehele ongeneeslijke:	
Geestesstoornis	100%
Verlamming	100%
Bij algeheel verlies van:	
Het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
Het gezichtsvermogen van één oog	30%
Het gehoor van beide oren	50%
Het gehoor van één oor	20%
Bij algeheel verlies of functieverlies van:	
De arm tot in het schoudergewricht	75%
De arm tot in het ellebooggewricht of tussen elleboog- en schoudergewricht	65%
De hand tot in het polsgewricht of de arm tussen pols – en ellebooggewricht	60%
De duim	25%
De wijsvinger	15%
De middelvinger	12%
De ringvinger of de pink	10%
Het been tot in het heupgewricht	70%
Het been tot in het kniegewricht of tussen knie- en heupgewricht	60%
De voet tot in het enkelgewricht of het been tussen enkel- en kniegewricht	50%
De grote teen	10%
Iedere andere teen	5%

3. In geval van samengestelde vinger- of handletsels zal nimmer meer dan 60% worden uitgekeerd.
  4. In geval van gedeeltelijk verlies of gedeeltelijk functieverlies wordt van de hierboven onder 2 en 3 genoemde percentages een evenredig deel uitgekeerd.
  - b. Vermindering uitkering
Indien reeds voor het ongeval enig lichaamsdeel, orgaan of functie geheel of gedeeltelijk verloren was, heeft evenredige vermindering van de uitkering plaats.
  - c. Leeftijdsgebonden uitkering
In geval van blijvende invaliditeit van een verzekerde ouder dan zeventig jaar bedraagt de uitkering ten hoogste € 3.400,-.
  - d. Beroep/bezigheden
Voor de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit blijven het beroep of de bezigheden van de verzekerde buiten beschouwing.
- 3. Schadedekking**
- a. Verzekerd bedrag
De verzekering dekt tot ten hoogste € 450,- per verzekerde de schade wegens:
    1. lichamelijk letsel of aantasting van de gezondheid al of niet de dood tot gevolg hebbend;
    2. beschadiging of verlies anders dan door diefstal of vermissing van stoffelijke zaken die door een verzekerde aan het lichaam worden gedragen of bagage, die zich op of in het motorrijtuig bevindt, als rechtstreeks gevolg van een aan de verzekerde binnen de geldigheidsduur van de verzekering overkomen ongeval.
  - b. Bepaling van de schade
De omvang van de schade en -bij overlijden van de verzekerde- de aanwijzing van degenen die recht hebben op de vergoeding, zal geschieden volgens de in het Burgerlijk Recht ten aanzien van de onrechtmatige daad geldende regels. Een aan de benadeelde toekomstige uitkering krachtens enige verzekering of wet -hoe ook genaamd - of arbeidsovereenkomst, zal bij het bepalen van de omvang van de vergoeding in mindering worden gebracht.
- 4. Samenloop**
Indien aanspraak kan worden gemaakt op vergoeding van schade op grond van enige verzekering, wet of voorziening, dan loopt deze dekking slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere verzekering, wet of voorziening is verleend, of verleend zou zijn, indien deze dekking niet zou hebben bestaan.
- 5. Einde van de dekking**
Bij verkoop en alle eigendomsovergang anders dan krachtens algemene titel, gepaard gaande met feitelijke bezitsverschaffing van de motorrijtuigen, tot dan eigendom van:
- a. de verzekeringnemer;
  - b. de levenspartner van de verzekeringnemer;
  - c. het bedrijf van de verzekeringnemer,
- aan anderen dan de genoemde verzekerden, eindigt terstond de dekking.

Artikel 3 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden en de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering dekt de verzekering niet een ongeval:

1. veroorzaakt door het ontstaan of de verergering van een ingewandsbreuk of tussenwervelschijfletsel;
2. overkomen aan de passagiers die zich buiten de cabine bevinden of niet op wettelijk toegestane zitplaatsen worden vervoerd.

Artikel 4 Verplichtingen bij een ongeval

1. Verplichtingen van de verzekerde

De verzekerde is verplicht, onverminderd het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, in geval van een ongeval:

- a. zich direct onder geneeskundige behandeling te (doen) stellen en alles in het werk te stellen om een spoedige genezing te bevorderen;
- b. zich op kosten van de verzekeraar door een door de verzekeraar aangewezen arts te doen onderzoeken;
- c. zich op kosten van de verzekeraar voor een onderzoek te doen opnemen in een door de verzekeraar aan te wijzen ziekenhuis of andere medische inrichting;
- d. de verzekeraar direct in kennis te stellen van zijn geheel of gedeeltelijk herstel;
- e. geen feiten of omstandigheden te verzwijgen die voor de vaststelling van de uitkering en/of vergoedingen van belang zijn;
- f. de verzekeraar te machtigen bij derden inlichtingen in te winnen.

2. Verplichtingen van de erfgenamen

De wettige erfgenamen zijn verplicht in geval van een ongeval:

- a. waardoor direct levensgevaar voor de verzekerde bestaat, direct mededeling aan de verzekeraar te doen;
- b. waardoor de verzekerde is overleden, zo spoedig mogelijk doch minimaal 48 uur voor de begrafenis of crematie van de verzekerde te melden aan de verzekeraar;
- c. hun toestemming en medewerking te verlenen tot alle maatregelen die de verzekeraar nodig acht ter vaststelling van de doodsoorzaak;
- d. alle door de verzekeraar gewenste gegevens te verstrekken;
- e. geen feiten of omstandigheden te verzwijgen die voor de vaststelling van de uitkering en/of vergoedingen van belang zijn;
- f. de verzekeraar te machtigen bij derden inlichtingen in te winnen.

Indien dit artikel onder lid 1 en lid 2 genoemde verplichting(en) niet worden nagekomen, vervalt ieder recht op uitkering.

Artikel 5 Vaststelling van uitkeringen en/of vergoedingen

1. Recht op uitkering

De aanspraak op uitkering en/of vergoeding wordt door de verzekeraar beoordeeld aan de hand van gegevens van door hem aan te wijzen medische en andere deskundigen.

2. Overlijden

De uitkering wegens overlijden wordt vastgesteld zodra het onderzoek naar het ongeval, de doodsoorzaak en het verband tussen beiden door de verzekeraar is afgesloten.

3. Blijvende invaliditeit

a. De uitkering wegens blijvende invaliditeit wordt vastgesteld, zodra:

1. een blijvende toestand is ingetreden;
2. vierentwintig maanden na het ongeval zijn verstreken, tenzij de verzekerde verzoekt met de vaststelling te wachten tot een blijvende toestand is ingetreden.

b. Indien de verzekerde overlijdt als rechtstreeks gevolg van het ongeval, voordat de mate van invaliditeit is vastgesteld, bestaat geen recht op uitkering voor blijvende invaliditeit.

c. Indien de verzekerde overlijdt anders dan als rechtstreeks gevolg van het ongeval, voordat de mate van invaliditeit is vastgesteld, wordt de uitkering gefixeerd ter grootte van de uitkering, die vermoedelijk zou zijn bepaald, indien de verzekerde niet was overleden.

4. Bestaande aandoeningen

Indien de verzekerde reeds voor het ongeval lijdende was aan kwalen, ziekten of gebreken wordt bij de vaststelling van de uitkering en/of vergoedingen uitsluitend rekening gehouden met de ongevalsgevolgen, die er geweest zouden zijn indien deze kwalen, ziekten of gebreken niet aanwezig zouden zijn geweest.

5. Aantal in- en opzittenden

Indien bij een ongeval blijkt, dat het aantal in- en opzittenden groter is dan het aantal waarvoor het motorrijtuig is ingericht, wordt voor elke verzekerde de uitkering verminderd in de verhouding waarin het aantal zitplaatsen staat tot het aantal in- en opzittenden. Indien overschrijding plaatsheeft zullen drie personen jonger dan achttien jaar gelijk worden gesteld aan twee personen van achttien jaar of ouder.

6. Rentevergoeding

Indien de verzekerde recht heeft op uitkering wegens blijvende invaliditeit en de omvang van de uitkering niet binnen drie maanden nadat het ongeval aan de verzekeraar is gemeld, kan worden vastgesteld en indien en voor zover de verzekerde de in artikel 4. omschreven verplichtingen is nagekomen en dat blijft doen, verhoogt de verzekeraar de uitkering met de wettelijke rente vanaf de datum van het verstrijken van deze periode tot het tijdstip waarop de omvang van de uitkering door de verzekeraar is vastgesteld.

Artikel 6 Verjaring

Onverminderd het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, vervalt ieder recht op uitkering zonder meer, indien de kennisgeving of mededeling op grond van artikel 4 van onderhavige voorwaarden later geschiedt dan zestig maanden nadat het ongeval heeft plaatsgevonden.

Schadeverzekering voor In- en Opzittenden**Artikel 1 Begripsomschrijvingen****1. Verzekerden**

Degenen die zich met toestemming van de verzekeringnemer bevinden op de zitplaatsen van het motorrijtuig voor zover dit daartoe volgens wettelijke bepalingen en maatstaven is ingericht te weten:

- a. de bestuurder;
- b. de passagiers;
- c. de bestuurder en passagier(s) indien zij onderweg aan het motorrijtuig, waarmee zij worden vervoerd noodreparatie verrichten of daarbij behulpzaam zijn, of het betreffende voertuig vullen met brandstof.

2. Passagiers

Degenen die door het motorrijtuig worden vervoerd, dan wel in-, op-, uit- of afstappen, doch zonder het motorrijtuig zelf te besturen.

3. Bestuurder

Degenen die het motorrijtuig daadwerkelijk bestuurt of bedient, dan wel in-, op-, uit- of afstapt.

4. Dagwaarde

De nieuwwaarde verminderd met een bedrag wegens waardevermindering door veroudering of slijtage.

5. Ongeval

Een plotseling van buitenaf komend, onvrijwillig op het lichaam van verzekerde inwerkend geweld, dat als enige en rechtstreekse oorzaak een geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel veroorzaakt, dat het overlijden of blijvende invaliditeit tot gevolg heeft.

Met een ongeval worden gelijkgesteld:

- a. verbranding, bevriezing, bliksemingslag, elektrische ontlading, zonnesteek;
- b. verdrinking, verstikking, binnenkrijgen van ziektekiemen door onvrijwillige val in water of in enige andere vloeibare of vaste stof;
- c. uitputting, verhogering of verdorping als gevolg van onvrijwillige afzondering van de buitenwereld;
- d. wondinfectie en bloedvergiftiging rechtstreeks verband houdend met een ongeval;
- e. verergering of complicaties van ongevalsletsel als rechtstreeks gevolg van eerstehulpverlening of medische behandeling;
- f. acute vergiftiging door het ongewild binnenkrijgen van giftige gassen/ dampen van vaste of vloeibare stoffen (niet zijnde virussen of bacteriële ziektekiemen).

Artikel 2 Omschrijving van de dekking**1. Schadedekking**

De verzekering dekt tot ten hoogste het op het polisblad genoemde verzekerd bedrag per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen de schade die het rechtstreekse en directe gevolg is van een ongeval:

- a. ten gevolge van letsel of aantasting van de gezondheid van verzekerde(n), al dan niet de dood ten gevolge hebbend;
- b. ten gevolge van beschadiging of verlies van zaken toebehorende aan verzekerde(n) en die met het verzekerde motorrijtuig worden vervoerd, anders dan door diefstal en vermissing, alsmede door de verzekerde(n) tijdens het ongeval gedragen kleding;
- c. bestaande uit derving van levensonderhoud van nabestaanden als omschreven in artikel 6:108 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek.
- d. immateriële schade (smartengeld). Schade als omschreven in artikel 6:106 lid 1 sub b van het Burgerlijk Wetboek.
In afwijking van het voorgaande wordt geen vergoeding verleend voor:
  1. de kosten als omschreven in artikel 6: 96 lid 2 Burgerlijk Wetboek;
  2. de kosten door een derde gemaakt, zoals omschreven in artikel 6:107 Burgerlijk Wetboek.Wel worden vergoed de kosten die met toestemming of in opdracht van de verzekeraar worden gemaakt;
- e. begrafeniskosten tot maximaal € 15.000,- per op- of inzittende.

2. Samenloop

Indien aanspraak kan worden gemaakt op vergoeding van schade op grond van enige verzekering, wet of voorziening, dan loopt deze dekking slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere verzekering, wet of voorziening is verleend, of verleend zou zijn, indien deze dekking niet zou hebben bestaan.

3. Einde van de dekking

Bij verkoop en alle eigendomsovergang anders dan krachtens algemene titel, gepaard gaande met feitelijke bezitsverschaffing van de motorrijtuigen, tot dan eigendom van:

- a. de verzekeringnemer;
- b. de levenspartner van de verzekeringnemer, aan anderen dan de genoemde verzekerden, eindigt terstond de dekking.

Artikel 3 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in Algemene Voorwaarden en de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering is van de verzekering uitgesloten de schade:

1. overkomen aan de passagiers die niet op wettelijk toegestane zitplaatsen bevinden;
2. ontstaan door het niet dragen van de voorgeschreven veiligheids gordel(s) c.q. helm(en);
3. aan zaken, die tot enige handelsvoorraad of tot de uitrusting dan wel tot de losse en vaste accessoires van het motorrijtuig behoren;
4. betrekking hebbende op geld, onbewerkte edele metalen, ongezette edelstenen, papieren van waarde, monstercollecties, kunstvoorwerpen en zaken met zeldzaamheidswaarde;
5. aan lading;
6. aan een aanhangwagen of caravan en de daarmee vervoerde zaken.

Artikel 4 Verplichtingen bij schade

1. Verplichtingen van de verzekerde

De verzekerde is verplicht, onverminderd het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, in geval van een schade:

- a. de verzekeraar direct in kennis te stellen van zijn geheel of gedeeltelijk herstel;
- b. geen feiten of omstandigheden te verzwijgen die voor de vaststelling van de uitkering en/of vergoedingen van belang zijn;
- c. de verzekeraar te machtigen bij derden inlichtingen in te winnen.

2. Verplichtingen van de erfgenamen

De wettige erfgenamen zijn verplicht in geval van een schade:

- a. waardoor direct levensgevaar voor de verzekerde bestaat, direct mededeling aan de verzekeraar te doen;
- b. waardoor de verzekerde is overleden, zo spoedig mogelijk dit te melden bij de verzekeraar doch minimaal 48 uur voor de begrafenis of crematie;
- c. de verzekeraar te machtigen bij derden inlichtingen in te winnen.

Indien dit artikel onder lid 1 en lid 2 genoemde verplichting(en) niet worden nagekomen, vervalt ieder recht op uitkering.

Artikel 5 Regeling van de schade

1. De bepaling van de omvang van de schade en, bij overlijden van een verzekerde, de aanwijzing van degenen die recht hebben op vergoeding zal geschieden volgens de in het Burgerlijk Recht ten aanzien van de onrechtmatige daad geldende regels.
2. In geval van beschadiging van zaken van de verzekerde als bedoeld in artikel 2 lid 1b wordt door de verzekeraar vergoed de reparatiekosten tot ten hoogste het verschil tussen de dagwaarde onmiddellijk voor het ontstaan van de schade en de waarde van de restanten. Zijn de reparatiekosten hoger of is sprake van verlies van zaken, dan wordt het verschil vergoed.

Verhaalsrechtsbijstandsverzekering Motorrijtuigen**Artikel 1 Begripsomschrijvingen****1. Uitvoerder**

De door verzekeraar aan te wijzen juridische dienstverlener aan wie de verzekeraar de uitvoering van de uit de rechtsbijstandsverzekering voortvloeiende verplichtingen heeft opgedragen. De verzekeraar waarborgt de nakoming van deze verplichtingen.

2. Verzekerden

- de verzekeringnemer;
- de eigenaar, bezitter, houder, gemachtigde bestuurder of passagier(s) van het verzekerde motorrijtuig;
- de nabestaanden als genoemd in artikel 6:108 Burgerlijk Wetboek van de één der in dit artikel genoemde verzekerden.

3. Gebeurtenis

Een voorval of een reeks van met elkaar verband houdende voorvallen ontstaan uit dezelfde oorzaak, worden aangemerkt als één gebeurtenis. Alle voorvallen worden geacht te zijn ontstaan op het tijdstip waarop het eerste voorval is ontstaan.

4. Geschil

Als één geschil wordt aangemerkt een samenhangend geheel van geschillen, die zijn ontstaan uit dezelfde oorzaak.

Artikel 2 Algemeen**1. Onverhaalbare schade**

Indien bij een verhaalsvordering naar aanleiding van een verkeersongeval of een ander van buitenkomend onheil waarbij het motorrijtuig betrokken was, blijkt dat de schade op de wettelijke aansprakelijke derde wegens diens financieel onvermogen niet verhaalbaar is, zal de verzekeraar per gebeurtenis de materiële schade aan zaken van de verzekerde tot ten hoogste een bedrag van € 680,- vergoeden, tenzij de verzekerde uit enige hoofde elders een vergoeding kan krijgen.

2. Afkoop

Indien naar het oordeel van de uitvoerder het belang van het geschil tegenover de gemaakte kosten voor rechtsbijstand te gering is, is deze gerechtigd de verzekerde in plaats van verlening van rechtsbijstand een bedrag ter beschikking te stellen, gelijk aan het financieel belang van de zaak.

Artikel 3 Omschrijving van de dekking

Rechtsbijstand wordt verleend, indien een verzekerde:

- in het kader van een verkeersongeval of een ander van buitenkomend onheil waarbij het motorrijtuig betrokken was, aanspraken op schadevergoeding jegens wettelijk aansprakelijke derden wil doen gelden, zo nodig in rechte aanhangig wil maken en de ter zake geboden maatregelen wil doen nemen;
- in het kader van een verkeersongeval of een ander van buitenkomend onheil waarbij het motorrijtuig betrokken was, zich wil laten bijstaan in een tegen hem gerichte strafvervolgning, bij het onderzoek daarvan en ter zake van alle in verband daarmee tegen hem genomen maatregelen;
- zijn belangen wil doen behartigen, indien deze zouden kunnen worden geschaad door overheidsmaatregelen in het kader van het verkeers(straf)recht, zoals invordering van het rijbewijs of inbeslagname van het verzekerde motorrijtuig.

Indien het motorrijtuig in gebruik is voor verhuur of leasing en het motorrijtuig als zodanig ook is verzekerd, wordt de rechtsbijstand uitsluitend verleend aan de verzekeringnemer als omschreven in artikel 1 lid 2a.

Artikel 4 Verzekerde kosten**1. Voor rekening van de verzekeraar komen:**

- tot een onbeperd bedrag de interne kosten van behandeling door de medewerkers van de uitvoerder;
- tot maximaal € 22.700,- per gebeurtenis:
  - de honoraria en verschotten (voor zover die in het algemeen als gebruikelijk worden beschouwd) van externe rechtshulpverleners, die door de uitvoerder worden ingeschakeld om de juridische gevolgen van de gebeurtenis te laten onderzoeken;
  - de kosten van getuigen voor zover door een rechter toegewezen;
  - de proceskosten waartoe verzekerde in onherroepelijk vonnis is veroordeeld;
  - de noodzakelijke, in overleg met de uitvoerder te maken, reis- en verblijfkosten als de verzekerde persoonlijk is bevolen om voor een rechter te verschijnen of zulks dringend gewenst wordt door een ingeschakelde advocaat;
  - de kosten die verbonden zijn aan de ten uitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing, gedurende maximaal twee jaar, nadat deze beslissing onherroepelijk is geworden.

Indien naar aanleiding van één gebeurtenis meerdere aanspraken op rechtsbijstand bestaan, dan geldt genoemd bedrag van € 22.700,- als maximum voor alle aanspraken tezamen.

2. Niet voor rekening van de verzekeraar komen:

- btw-bedragen, voor zover de verzekerde gerechtigd is tot aftrek/teruggave van deze btw;
- de kosten van een externe deskundige, niet zijnde een rechtshulpverlener, die de hoogte dan wel een onderbouwing van de schade moet opstellen, ook al wordt deze verdere expertise en een voorschot krachtens rechterlijke beslissing bevolen;
- de externe kosten, die op grond van een contractuele of op grond van een wettelijke bepaling (bijvoorbeeld artikel 591 en 591a Wetboek van Strafvordering) kunnen worden verhaald, verrekend of door anderen vergoed kunnen worden;
- de aan de verzekerde opgelegde geldstraffen, boetes en dwangsommen;
- schadevergoeding die moeten worden betaald aan een derde.

Kosten die ingevolge de uitspraak van een rechter, een arbiter of bindend adviseur door de tegenpartij moeten worden betaald, komen ten gunste van de verzekeraar.

Artikel 5 De verlening en uitvoering van de rechtsbijstand

1. De rechtsbijstand, voor zover het een gedekt juridisch geschil betreft, wordt uitgevoerd door de uitvoerder. Met verzekerde wordt overlegd over de wijze van behandeling en hij wordt geïnformeerd over de haalbaarheid van het gewenste resultaat.
2. Als er geen redelijke kans (meer) is het gewenste resultaat te bereiken, wordt er geen rechtsbijstand verleend dan wel wordt de verlening van rechtsbijstand gestaakt.
3. Indien twijfelachtig is of de door de verzekerde gemelde gebeurtenis een juridisch geschil oplevert, dient de verzekerde door middel van een deskundigenrapport, dat uitsluitel geeft omtrent de oorzaak, veroorzaker en feitelijke gevolgen van de gebeurtenis, de aanwezigheid van het juridisch geschil aan te tonen. Geeft het rapport voldoende grond voor verlening van rechtsbijstand, dat vergoedt de verzekeraar de kosten van de deskundige alsnog.
4. Alleen de uitvoerder is bevoegd, na overleg met de verzekerde, opdrachten te verstrekken aan advocaten of andere rechtens bevoegde deskundigen. De opdrachten worden steeds gegeven namens de verzekerde. De verzekerde machtigt de uitvoerder hiertoe onherroepelijk.
5. Op het moment dat de uitvoerder een advocaat of een externe andere rechtens bevoegde deskundige namens verzekerde opdracht geeft om de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te behartigen, is de verzekerde vrij in de keuze van deze advocaat of externe andere rechtens bevoegde deskundige. Als de zaak in Nederland dient, komen alleen advocaten die in Nederland zijn ingeschreven en kantoor houden in aanmerking. Dient de zaak in het buitenland dan moet de advocaat bij het gerecht in het betreffende land zijn ingeschreven.
6. De uitvoerder is nimmer verplicht om voor de verlening of voortzetting van rechtsbijstand tegelijkertijd of achtereenvolgens meer dan één externe rechtskundige in te schakelen.
7. De uitvoerder behoeft geen rechtsbijstand te verlenen als naast verzekerde ook andere belanghebbenden actie (willen) voeren. Als de uitvoerder geen rechtsbijstand verleent, vergoedt zij aan verzekerde naar evenredigheid de gezamenlijk gemaakte kosten van rechtsbijstand evenwel met inachtneming van het bepaalde in deze polisvoorwaarden.
8. Indien het juridisch geschil gedeeltelijk onder de dekking van deze verzekering valt, is de verzekeraar slechts gehouden de externe kosten van rechtsbijstand naar evenredigheid te vergoeden.
9. De uitvoerder en de verzekeraar zijn niet gebonden aan betalingsafspraken die door de verzekerde met een externe deskundige worden gemaakt, terwijl zij voorts niet aansprakelijk zijn voor de schade door of in verband met de behandeling van een externe deskundige, voor zover deze schade niet onder diens aansprakelijkheidsverzekering wordt gedekt.
10. Indien zich tussen een verzekerde en de uitvoerder een belangentegenstelling openbaart, doordat twee of meer verzekerden een onderling geschil ter behandeling bij de uitvoerder hebben aangemeld, waarvoor ieder voor zich rechtsbijstanddekking kan inroepen, heeft de verzekerde het recht te verkiezen dat een externe deskundige wordt ingeschakeld.

Artikel 6 Uitsluitingen

Naast de uitsluiting genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden en in de Algemene Voorwaarden Motorrijtuigverzekering is van de verzekering uitgesloten het verkrijgen van rechtsbijstand:

1. indien de oorzaak van de gebeurtenis, die aanleiding geeft tot het doen van een beroep op deze verzekering, vóór de ingangsdatum van de verzekering ligt;
2. voor conflicten met de verzekeraar en/of de uitvoerder met uitzondering van het bepaalde in artikel 8;
3. voor gevallen waarin het ontstaan van de behoefte aan rechtsbijstand wilens en wetens werd geaccepteerd om een voordeel te behalen of te behouden;
4. voor gevallen waarin de verzekerde een ander dan de uitvoerder met de belangenbehartiging heeft belast;
5. indien de verzekerde een beroep kan doen op een aansprakelijkheidsverzekering;
6. indien een verzekerde een strijdig belang heeft met de verzekeringnemer of een andere verzekerde onder deze polis, tenzij de verzekeringnemer hiertoe alsnog toestemming aan de verzekeraar verleent;
7. indien verzekerde handelt in strijd met de verzekeringsvoorwaarden en daardoor de belangen van de verzekeraar of de uitvoerder schaadt. Daarvan is in ieder geval sprake als de zaak zó laat is aangemeld dat de uitvoerder alleen maar met meer inspanningen of meer kosten rechtsbijstand zal kunnen verlenen, dan bij onmiddellijke aanmelding het geval zou zijn geweest.

Artikel 7 Verplichtingen van de verzekerde bij een te melden gebeurtenis

1. Zodra een verzekerde kennis draagt of had kunnen dragen van een gebeurtenis, die kan leiden tot een gehoudenheid om rechtsbijstand of juridisch advies te verlenen, is hij verplicht:
  - a. zich te allen tijde te onthouden van het zonder toestemming van de uitvoerder eigenmachtig inschakelen van een advocaat, deurwaarder, rechtshulpverlener of andere deskundige;
  - b. zo spoedig mogelijk die gebeurtenis te melden, om vervolgens per omgaande alle relevante stukken aan de uitvoerder te zenden en alles na te laten wat de belangen van de verzekeraar of de uitvoerder zou kunnen schaden;
  - c. zich niet te verzetten tegen zijn stilzwijgende erkenning dat hij door de melding de uitvoerder machtigt met uitsluiting van anderen rechtsbijstand te verlenen en dat hij zich op verzoek van de uitvoerder desgewenst bij een strafzaak civiele partij zal stellen.
2. De verzekering geeft geen dekking indien de verzekerde de hiervoor onder lid 1a en 1b genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de verzekeraar of de uitvoerder heeft geschaad, dan wel indien de verzekerde in strijd met de hiervoor onder a. voorgeschreven verplichting heeft gehandeld.
3. In ieder geval vervalt het recht op rechtsbijstand en juridisch advies indien de melding niet plaatsheeft binnen een jaar na het moment waarop de verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van de gebeurtenis, die voor de verzekeraar tot een verplichting van verzekeringsdekking had kunnen leiden.

Artikel 8 Geschillenregeling

1. **Met betrekking tot de in behandeling zijnde zaak**
  - a. Indien de uitvoerder en de verzekerde van mening verschillen over de te volgen gedragslijn bij de behandeling van het voor rechtsbijstand gedekte juridische geschil, dan zal dit meningsverschil op kosten van de verzekeraar ter beslissing

worden voorgelegd aan een door de verzekerde te kiezen advocaat. De uitvoerder zendt de aan partijen bekende stukken aan deze advocaat, die op basis daarvan schriftelijk zijn standpunt aan de verzekerde en de uitvoerder zal toelichten. Is de advocaat het met de verzekerde eens, dan wordt de zaak met inachtneming van dat oordeel voortgezet. Is de advocaat het met de verzekerde oneens, dan kan de verzekerde de zaak voor eigen rekening voortzetten, waarbij geldt, dat de verzekeraar de gemaakte kosten van rechtsbijstand desalniettemin overeenkomstig de polisvoorwaarden zal vergoeden, indien de verzekerde het door hem beoogde resultaat alsnog bij onherroepelijke beslissing bereikt.

- b. Is het verlenen van rechtsbijstand, buiten het in lid a. van dit artikel genoemde geval, opgedragen aan een externe deskundige, en de verzekerde verschilt met deze deskundige van mening over de te volgen gedragslijn bij de behandeling van het voor rechtsbijstand gedekte juridische geschil, dan kan de verzekerde de zaak eveneens voor eigen rekening voortzetten. Ook daarbij geldt, dat de verzekeraar de gemaakte kosten van rechtsbijstand desalniettemin overeenkomstig de polisvoorwaarden zal vergoeden indien de verzekerde het door hem beoogde resultaat alsnog bij onherroepelijke beslissing bereikt.

2. Met betrekking tot het niet of niet volledig gedekt zijn van de gemelde gebeurtenis

Indien de verzekeraar of de uitvoerder van mening zijn, dat uit hoofde van deze verzekering ten aanzien van een gebeurtenis geen of slechts beperkte verplichtingen tot het verlenen van rechtsbijstand bestaan, zal daarvan aan de verzekerde mededeling worden gedaan. Indien de verzekerde zich niet met deze mededeling kan verenigen, kan hij een rechtsvordering tegen de verzekeraar indienen. Stelt de rechter de verzekeraar bij onherroepelijke uitspraak in het ongelijk, dan zal de verzekeraar de door de verzekerde gemaakte kosten van rechtsbijstand alsnog overeenkomstig de polisvoorwaarden vergoeden.